

INHOUD

Over de auteur	5
Over de technisch beoordelaar	5

DANKWOORD **13**

INLEIDING **15**

Voor wie is dit boek	16
Noot voor de lezer.	17
Kenmerken	17
Indeling van deze tekst	18
Gebruikte tekstopmaak	19
Online bronnen	19
<i>proberen</i>	19
Errata en updates.	20

1 AAN DE SLAG **21**

Wat is Scratch?	22
<i>Proberen 1-1</i>	23
De programmeeromgeving van Scratch	24
Het Speelveld	25
<i>Proberen 1-2</i>	25
<i>Proberen 1-3</i>	26
Sprite lijst.	26
Tabblad Scripts	27
Scriptzone	29
<i>Proberen 1-4</i>	29
<i>Proberen 1-5</i>	30
<i>Proberen 1-6</i>	30
Tabblad Uiterlijken	30
Tabblad Geluiden	31
<i>Proberen 1-7</i>	31
<i>Proberen 1-8</i>	32
Tabblad Achtergronden	32
Sprite info	33
<i>Proberen 1-9</i>	33
Werkbalk.	34
Tekenprogramma	35
<i>Proberen 1-10</i>	36
Middelpunt van uiterlijk instellen	36
Transparante kleur instellen	37
Jouw eerste Scratch spel	38
Stap 1: De achtergrond voorbereiden	38
Stap 2: Voeg het batje en de bal toe	39
Stap 3: Start het spel en laat je sprites bewegen	40
<i>Proberen 1-11</i>	41
Stap 4: Voeg geluid toe om het spannender te maken	42
Scratch-blokken: een overzicht.	43

Rekenkundige operatoren en functies	44
Rekenkundige functies	44
Willekeurige getallen.	45
Wiskundige functies	46
Samenvatting.	46
Oefeningen	47

2 BEWEGING EN TEKENEN 49

Het gebruiken van bewegingscommando's	49
Absolute beweging	50
Proberen 2-1	51
Relatieve beweging	52
Proberen 2-2	54
Andere bewegingscommando's	55
Pencommando's en Easy Draw	55
Proberen 2-3	56
Proberen 2-4	58
De kracht van herhaling	58
Proberen 2-5	59
Proberen 2-6	60
Geroteerde vierkanten	60
Onderzoek het stempel	60
Scratch-projecten	61
Proberen 2-7	61
Pak het geld	62
Appels vangen	65
Meer over gekloonde sprites	68
Samenvatting.	69
Oefeningen	70

3 UITERLIJEN EN GELUID 73

Het Uiterlijken palet	74
Uiterlijken veranderen om ze te animeren	74
Proberen 3-1	76
Sprites die spreken en denken	76
Grafische effecten	77
Proberen 3-2	77
Grootte en zichtbaarheid	78
Lagen	79
Proberen 3-3	79
Proberen 3-4	80
Het Palet Geluiden	80
Audiobestanden afspelen	80
Slagwerk bespelen en andere geluiden	81
Muziek componeren	82
Het volume regelen	82
Het tempo bepalen	83
Scratch-projecten	83
Proberen 3-5	83
Proberen 3-6	83

Dansen op het Speelveld	84
Vuurwerk	88
Samenvatting	90
Oefeningen	90

4 PROCEDURES 95

Zenden en ontvangen van signalen	96
Signalen zenden en ontvangen	97
Berichten zenden om meerdere sprites te coördineren	98
Grote programma's maak je met kleine stapjes	100
Procedures maken met behulp van signalen zenden	102
Bouw je eigen blok	104
Parameters toevoegen aan maatwerkblokken	106
<i>Proberen 4-1</i>	110
Het gebruik van geneste procedures	111
Werken met procedures	113
<i>Proberen 4-2</i>	113
Programma's opdelen in procedures	114
<i>Proberen 4-3</i>	116
Van onderaf opbouwen met procedures	117
Samenvatting	119
Oefeningen	120

5 VARIABELEN 123

Datatypes in Scratch	124
Wat betekent de vorm?	125
Automatische conversie van datatypes	125
Introductie tot variabelen	126
Wat is een variabele?	127
Variabelen maken en gebruiken	129
Het bereik van variabelen	133
<i>Proberen 5-1</i>	133
Variabelen wijzigen	136
<i>Proberen 5-2</i>	138
Variabelen in klonen	138
Het tonen van variabele monitoren	140
Het gebruik van variabele monitoren in applicaties	142
Simulatie van de Wet van Ohm	142
<i>Proberen 5-3</i>	144
Demo van een serieel circuit	144
<i>Proberen 5-4</i>	146
Het visualiseren van de inhoud en het oppervlak van een bol	146
<i>Proberen 5-5</i>	148
Het tekenen van een roos met een n-aantal bladen	148
<i>Proberen 5-6</i>	150
Een model voor zonnebloemzaadjes	150
<i>Proberen 5-7</i>	152
Input krijgen van gebruikers	152
Een getal uitlezen	153
Lettertekens uitlezen	153

Rekenkundige handelingen uitvoeren	154
Samenvatting	154
Oefeningen	155

6 BESLISSINGEN NEMEN 157

Vergelijkende operatoren	158
Het evalueren van Booleaanse expressies	160
Het vergelijken van letters en strings	160
Beslissingsstructuren	162
Het blok als dan	162
Variabelen als vlaggetjes gebruiken	164
Het blok als dan/anders	165
Geneste als dan/anders blokken	167
Menugestuurde programma's	167
Logische operatoren	169
De en operator	170
De of operator	171
De niet operator	172
Het gebruik van logische operatoren voor het controleren van numerieke bereiken	172
Scratch-projecten	175
Raad mijn coördinaten	175
Driehoek definitie spel	177
Proberen 6-1	177
Lijnenvolger	181
Proberen 6-2	181
Proberen 6-3	182
Vergelijking van een lijn	183
Proberen 6-4	186
Andere applicaties	186
Samenvatting	186
Oefeningen	187

7 HERHALING: EEN NADER ONDERZOEK VAN LUSSEN 189

Meer lusblokken in Scratch	190
Het blok herhaal tot	191
Proberen 7-1	192
Bouw een herhaal als blok	192
Proberen 7-2	194
Stop commando's	194
Proberen 7-3	196
Een rekenlus beëindigen	197
Gebruikersinput valideren	198
Tellers	199
Controleer een wachtwoord	199
Tellen met een constante waarde	201
Proberen 7-4	201
Nog even terug naar geneste lussen	202
Proberen 7-5	204
Recursie: procedures die zichzelf aanroepen	205

Scratch-projecten	207
Analoge klok	207
Proberen 7-6	207
Proberen 7-7	209
Vogelschietspel	210
Proberen 7-8	213
Vrije val simulatie	214
Proberen 7-9	216
Bewegingssimulator van een projectiel	216
Andere applicaties	219
Samenvatting	219
Proberen 7-10	219
Oefeningen	220

8 STRINGS VERWERKEN 223

Het datatype string nogmaals bekeken	224
Speciale tekens in een string tellen	224
Het vergelijken van tekens in een string	225
Voorbeelden van stringmanipulatie	227
Otjeslatijnpei	227
Proberen 8-1	227
Spellingcontrole	229
Proberen 8-2	229
Ontwarren	231
Proberen 8-3	231
Scratch-projecten	234
Schiet	234
Proberen 8-4	236
Conversie van binair naar decimaal	237
Proberen 8-5	238
Proberen 8-6	240
Galge	240
Leer Breuken	245
Proberen 8-7	245
Proberen 8-8	250
Samenvatting	250
Oefeningen	251

9 LIJSTEN 253

Lijsten in Scratch	254
Lijsten maken	254
Proberen 9-1	256
Commando's voor lijsten	257
De grenzen bepalen	259
Proberen 9-2	259
Dynamische lijsten	260
Lijsten vullen met gebruikersinput	261
Een staafdiagram maken	262
Numerieke lijsten	265
Minimum- en maximumwaarde vinden	265

<i>Proberen 9-3</i>	265
<i>Proberen 9-4</i>	266
Vind het gemiddelde	266
Lijsten doorzoeken en sorteren	267
Lineair zoeken	267
<i>Proberen 9-5</i>	267
Frequentie van voorkomen	268
<i>Proberen 9-6</i>	270
Bubble sort-algoritme	270
Vind de mediaan	273
<i>Proberen 9-7</i>	273
Scratch-projecten	274
De Dichter	274
Vierhoeken classificeren	275
<i>Proberen 9-8</i>	275
Rekenwizard	277
<i>Proberen 9-9</i>	277
Bloemanatomie quiz	281
<i>Proberen 9-10</i>	281
<i>Proberen 9-11</i>	282
Andere applicaties	283
Samenvatting	283
Oefeningen	283

DELEN EN SAMENWERKEN **285**

Maak een Scratch-account	286
De rugzak gebruiken	288
Maak je eigen project	290
Een nieuw project starten	290
Een project remixen	291
De Projectpagina	292
Jouw project delen	292

INDEX **295**